

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Regionální pracoviště CSV Litoměřice

Litoměřice, 16.12.2013

Č.j.: 855/2013

Z á p i s

z jednání Tematické pracovní skupiny

s názvem „Vliv činnosti člověka na krajinu českého venkova s důrazem na vodní režim a zadržování vody v krajině“

**uspořádané v rámci Celostátní sítě pro venkov, 4.12.2013, od 9.00 hodin,
místo: salonek restaurace U Draka, Lidická 9, Litoměřice**

Přítomní:

Dle prezenční listiny, která je přílohou č. 1 tohoto zápisu.

Čas konání: od 9.00 hodin do 13.30 hodin.

Řádný program:

1. úvod
2. seznámení členů s vytvořeným metodickým postupem s názvem „Návrh konkrétních a dostatečně dimenzovaných protierozních a protipovodňových opatření a povodí vodního toku“
3. zhodnocení výjezdního zasedání, semináře k problematice erozí, prohlídka erozně ohrožených lokalit, které se uskutečnilo dne 23. 10. 2013 v oblasti Mikulovsko
4. diskuze o odborné studii zabývající se současným stavem eroze v Ústeckém a Jihomoravském kraji
5. představení „Studie proveditelnosti vzdělávacího centra pro uchování tradičních venkovských řemesel a zpracování místních produktů“, která byla hrazena z prostředků CSV
6. harmonogram plánovaných akcí TPS na rok 2014
7. diskuse
8. závěr

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV

ad 1) Úvod:

TPS se v letošním roce pro společné jednání sešla po 1., během zasedání proběhlo zhodnocení vyvíjených aktivit letošního roku.

ad 2) Seznámení členů s vytvořeným metodickým postupem s názvem „Návrh konkrétních a dostatečně dimenzovaných protierozních a protipovodňových opatření a povodí vodního toku“.

Pan Ing. Daniel Engel, vedoucí odd. Zemědělství na KÚ Ústí nad Labem (investor analýzy) informoval o analýze proveditelnosti v povodí toku Močidla s názvem „Návrh konkrétních a dostatečně dimenzovaných protierozních a protipovodňových opatření a povodí vodního toku“. Bylo analyzováno území o výměře cca 13 km², téměř celé území nacházející se v CHKO České středohoří, mezi městem Litoměřice, obcí Tmrovany a zasahující nad obec Žitenice. Proběhly 2 fáze zpracování analýzy. První byla více teoretická (zhodnocení klimatických, geodetických poměrů atd.), 2. pak se zaměřila na konkrétní zhodnocení pozemků z pohledu účinku erozí, na základě kterého byla definována protierozní opatření.

Bylo konstatováno, že dodržením návrhů (= priority aplikace nápravných a ochranných opatření) nepůjde o rychlé řešení nedostatku vody, ale z dlouhodobého hlediska ke zlepšení životního prostředí v celé oblasti. Ostatně takto již TPS vzniklý problém hodnotila dříve, kdy byla doporučována komplexní řešení, nikoliv jednorázové a nesystémové.

Na Krajském úřadě proběhne prezentace tohoto materiálu v 1.Q 2014. KÚ z něj bude čerpat na různých akcích, jako např. uspořádání semináře ve spolupráci s Krajskou agrární komorou Ústeckého kraje v rámci aktivit souvisejících s ekologickou výchovou. Dále je analýza využívána jako zdroj informací pro stanoviska orgánu ochrany zemědělského půdního fondu krajského úřadu k územně plánovacím dokumentacím obcí a měst Ústeckého kraje nebo k souhrnným vyjádřením pro záměry realizované na zemědělské půdě atd.

ad 3) Zhodnocení výjezdního zasedání, semináře k problematice erozí, prohlídka erozně ohrožených lokalit, které se uskutečnilo dne 23. 10. 2013 v oblasti Mikulovsko.

Akce byla zajištěna v rámci CSV. Hlavním cílem výjezdního zasedání bylo seznámení účastníků s problematikou eroze půdy v Jihomoravském kraji. Jižní Morava byla vybrána z důvodu, že se zde nachází jedny z nejvíce erodovaných půd v ČR a eroze je zde patrná pouhým pohledem do krajiny. Shlédli jsme prudké svahy s půdoochrannou technologií pěstování meziplodiny svazanky vřatičolisté s hlavní pěstovanou plodinou kukuřicí (tím je zabráněno poškozování pozemků vodní erozí a bilance organické hmoty v půdě). Viděli jsme akumulaci půdy v nižších polohách - vznik koluvizemí, způsobenou odnosem půdy ve vyšších polohách, na různých zastávkách jsme zhodnotili skutečný alarmující stav degradovaných pozemků, pomocí vpichovaných sond sondovací tyčí byly ukázány změny půdních horizontů atd.

Byla vedena odborná diskuse na téma eroze půdy a zodpovězeny veškeré dotazy.

Výjezdní zasedání přispělo ke zvýšení znalosti s problematikou eroze a diskusí o způsobech, kterými je možné ji zabránit. Mnohdy bylo až překvapivé zjištění, že se v praxi nejedná o žádné strašáky, ale jednoduchá opatření, které kromě splnění požadovaných podmínek, tak i zemědělci přinesou vyšší výnosy, vyšší kvalitu produkce a v daném regionu i vyšší kredit u místních obyvatel.

ad 4) Diskuze o odborné studii zabývající se současným stavem eroze v Ústeckém a Jihomoravském kraji.

Výjezdní zasedání TPS (viz bod 3) bylo pro zúčastněné odborným přínosem. Rozhodli jsme se sestavit manuál z těchto zjištěných opatření z důvodu, že materiál bude sloužit jiným uživatelům jako vzorový příklad – inspirace pro modelová řešení v jiných územích. V sestaveném manuálu je poukázáno, jak komplexně lze podobné problémy řešit a vyhodnocovat. Metodický postup poukazuje na akceptování důležitých vlivů a odborných řešení při navrhování krajinných opatření, poskytuje zdroje informací a je vhodnou pomůckou při zadávání, sestavování i schvalování návrhů opatření v krajině tak, aby byla zvolena vhodná opatření, která ovlivní kvalitu života nám i dalším generacím. Vodní režim krajiny a zdravá půda jsou základem pro nezávadný zdroj potravin a udržitelné hospodaření v krajině.

ad 5) Představení „Studie proveditelnosti vzdělávacího centra pro uchování tradičních venkovských řemesel a zpracování místních produktů“, která byla hrazena z prostředků CSV.

Byli jsme seznámeni s projektem zaměřeným na podporu a rozvoj tradičních venkovských řemeslných aktivit jako možného zdroje obživy obyvatel venkova, jejich popularizací, rozvojem a případným uplatněním v rámci místní ekonomiky venkova. Práce hovoří o tradicích spojených se zpracováním místních produktů, o podpoře místní ekonomiky venkova, pracovních příležitostech v místě bydlení obyvatel venkova atd. Cílem je vytvoření vzdělávacího centra, které vyvolá u nejširší odborné i laické veřejnosti zájem o tato témata, ověřit technologie, možnosti uplatnění a využitelnosti produktů tvořených v rámci jednotlivých řemeslných dílen a současně zvýšit perspektivy uplatnění na trhu novými pracovními příležitostmi. Areál Ekosad v obci Malé Žernoseky využívá občanské sdružení Mozaika, které má pestrou náplň aktivit. Jde o osvětové a vzdělávací centrum pro praktické a popularizační aktivity související s náplní činnosti sdružení a zaměřené na poznávání přírody a tradic života na venkově. Studie je zaměřena na vybudování pracovního zázemí pro jednotlivá řemesla včetně pořízení pracovních pomůcek, nástrojů a vybavení drobného charakteru v areálu Ekosadu, podporuje vznik vzdělávacího centra, neboť činnost sdružení aktivně sponzorují různí partneři, instituce apod. Studie má vazbu na PRV osu III – Diverzifikace činností nezemědělské povahy, Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby, Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova.

ad 6) Harmonogram plánovaných akcí TPS na rok 2014.

Zúčastnění byli seznámeni s ročním prováděcím plánem CSV na rok 2014. V rámci pokračujících aktivit naší TPS je nadále plánováno setkávání členů, můžeme se zabývat ochranou malých obcí před dopady extrémních projevů počasí, zelení v zemědělské krajině, problematikou závlah zemědělské půdy aj. Ústecký kraj se nachází ve srážkovém stínu, střídají se sucha a povodně, vzniká nedostatek půdy. Je třeba hledat variantní řešení jak těmto vlivům čelit, hledat pilotní území s návrhem řešení a vypracovat metodiku, doporučit vhodné technologie atd. Na dalším jednání TPS v roce 2014 tato témata rozebereme a upřesníme priority.

ad 7) Diskuse:

u každého projednávaného bodu vznikla diskuse. Jednali jsme např. o doplňujících tématech

- zábory půdy
- standardy dobrého zemědělského stavu
- vztah obce k hospodaření zemědělců
- podmínky při pronájmu půdy – vlastnosti půdy
- investice do půdy
- řešení záplav v konkrétní obci
- pozemkové úpravy
- politická morálka
- nabízené dotace AOPK
- ekologická výchova mládeže
- ČT2 „Nedej se - jak léčit krajinu“
- změna klimatu
- témata ze zemědělství - osvěta již na SŠ
- tematická skupina voda – poradní orgán pro ministra zemědělství

ad 8) Závěr.

Naše jednání bylo nabitě informacemi a důležitými otázkami. Bylo vyjádřeno, že Česká republika má na rozdíl od jiných států zcela probádané jednotlivé řešené otázky, které ale žel nevyužívá v praxi, což je způsobeno nezájmem u odpovědných osob. Je tedy nutné do povědomí veřejnosti šířit závěry výzkumů a snažit se problémy řešit na kompetentních místech.

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV